

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : ภูมิหลังของประชากรของชาวไทย-พุทธ ในเขตชุมชนกึ่งเมือง-กึ่งชนบท
กับลักษณะโครงสร้างทางสังคม : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกรณีชุมชน
กึ่งเมือง-กึ่งชนบท กับชุมชนชนบทและชุมชนเมืองในจังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้เขียน : นาย สุริยะ โตภาพงศ์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปี : 2544

การศึกษาเรื่อง ภูมิหลังของประชากรชาวไทย - พุทธ ในเขตชุมชนกึ่งเมือง-กึ่งชนบท-
กับลักษณะโครงสร้างทางสังคม : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกรณีชุมชน กึ่งเมือง-กึ่งชนบทกับชุมชน
ชนบทและชุมชนเมืองในจังหวัดปัตตานี

วัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบลักษณะโครงสร้างทางสังคมของชาวไทย-พุทธในเขตชุมชน
กึ่งเมือง-กึ่งชนบท ของจังหวัดปัตตานีเป็นรูปแบบใด เช่น ระบบเครือญาติ ระบบอุปถัมภ์ หรือ
ระบบฟักฝ่าย 2) ภายใต้อัตลักษณ์โครงสร้างทางสังคมที่ค้นพบดังกล่าวขึ้นอยู่กัภูมิหลังของประชา
กรอย่างไร และ 3) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างทางสังคมของชาวไทย-พุทธ ในเขตชุมชน กึ่ง
เมือง-กึ่งชนบท โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling Technique)
จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 โดยใช้แบบสำรวจสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการศึกษาปรากฏว่า ลักษณะโครงสร้างทางสังคมของชุมชนกึ่งเมือง-กึ่ง
ชนบท ชี้อธิบายระบบเครือญาติเป็นด้านหลัก ระบบฟักฝ่ายเป็นด้านรอง ระบบอุปถัมภ์เป็นด้านเสริม
สาเหตุเนื่องจากชุมชนกึ่งเมือง-กึ่งชนบท ของประชากร ไทย-พุทธ มีอัตราส่วนที่น้อยมาก เมื่อเปรียบ
เทียบกับชาวไทย-มุสลิมความผูกพันกันในระบบครอบครัว และสายสัมพันธ์ทางเครือญาติ จึงเกิด
ขึ้นอย่างเหนียวแน่นในลักษณะค่อนข้างมั่นคง มีความเคารพผู้อาวุโส และยังคงยึดมั่นในการรักษา
ประเพณีวัฒนธรรมเป็นอย่างดี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าแนวโน้มของโครงสร้างทางสังคมมีโอกาส
เปลี่ยนไปสู่ระบบฟักฝ่ายในอนาคต หากชุมชนเมืองสาของความเป็นเมืองสูงขึ้น

T. 128924

(2)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดทำประชาคมโดยรัฐบาลส่งเสริมการทำกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมให้คงอยู่ เพื่อใช้เป็นแรงด้านการรูกืบของกระแสนิยม
2. งานวิจัยชุดนี้เป็นพื้นฐานเพื่อมุ่งสู่การต่อยอดองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ เพื่อพัฒนาวิชาการในสังคมไทยที่มีรากฐานจากท้องถิ่น รัฐควรส่งเสริมและเพิ่มงบประมาณให้กับการศึกษาในลักษณะนี้เพื่อเกิดความเข้าใจในสังคมอย่างลึกซึ้งต่อไป